

Terugblik

De Oud-Katholieke Kerk

Verslag ledenavond 25 november 1997

In tegenstelling tot de normale avonden in De Akker werden de leden ditmaal in de naastgelegen Oud-Katholieke Kerk uitgenodigd. De ledenavond kreeg alleen al door de rijke entourage een zeer bijzonder karakter. In het fraaie neo-barok interieur volgde een afwisselend en boeiend programma, met zorg samengesteld door het bestuur van de oud-katholieke Sint Vitusparochie.

Na het welkom en inleiding door de oud-pastoor G.J. Blom, bespeelde mevrouw E.W. Bruining-Klören het mooie Bätz-Witte orgel. Na het orgelspel volgde de inleiding door de kenner van de geschiedenis van de Oud-Katholieke Kerk bij uitstek, de heer M. Parmentier.

Na de pauze volgde opnieuw orgelspel, ditmaal drie 18e eeuwse composities. Hierna gaf de heer Hendriks een rondleiding door de kerk.

Veel van de informatie over de geschiedenis van de kerk en de beschrijving van het interieur is terug te vinden in twee publikaties: *Geschiedenis van (oud-)katholiek Hilversum 1589-1889* door Martien Parmentier en *Geschiedenis van de Sint-Vitus aan het Melkpad 1889-1989* door mevrouw Maria Blom-Blokland. De beide publikaties zijn nog verkrijgbaar.

Helaas eindigden de rondleidingen, omdat er zoveel moois in deze kerk te zien was, niet gelijktijdig zodat de sprekers en de organiste niet "publiekelijk" konden worden bedankt. Gezien de reacties zou deze dank dan zeker door de aanwezige leden met een applaus zijn ondersteund.

Onder de hei

Verslag ledenavond 27 januari 1998

Traditiegetrouw werd deze eerste ledenavond in het nieuwe jaar georganiseerd in samenwerking met de afdeling "Naerdinclant" van de AWN. De opkomst was dan ook zo groot dat er op het laatste moment nog extra stoelen aangesleept moesten worden. Maar voordat het eigenlijke onderwerp van de avond aan bod kwam, werd er afscheid genomen van Loes Westermann, die te kennen had gegeven uit het bestuur van "Albertus Perk" te wil-

len treden. In zijn toespraak memoreerde de voorzitter, Fred Repko, dat Loes al sinds 1982 in het bestuur zitting had. De eerste jaren besteedde Loes veel tijd aan de redactie van "Eigen Perk", maar vele oudere leden kennen haar ook nog van de middeleeuwse maaltijd en de boekweitkoekjes die zij indertijd maakte. Onder dankzegging voor haar vele inspanningen voor de vereniging ontving Loes van het bestuur het boek *Bedeveartplaatsen in Nederland*, een lijvig boekwerk waarvan Loes al te kennen had gegeven dat zij dat graag aan haar toch al omvangrijke bibliotheek wilde toevoegen.

Daarna was het de beurt aan Frits Zeiler. Deze in Amsterdam afgestuurde historicus woont nu in Kampen en is werkzaam als "vrij gevestigd historicus". Als zodanig geeft hij veel lezingen, maar hij heeft enkele jaren geleden ook meegewerkt aan het project "Onder de hei". Aanleiding tot dit project was het rapport van Wimmers en Van Zweden, waarin een inventarisatie van alle archeologische kennis over het Gooi. Dit rapport bracht veel nieuwe ontdekkingen, vooral op het gebied van onverwachte reliëfver-

Uit handen van voorzitter Fred Repko ontving aftredend bestuurslid Loes Westermann het boek *Bedeveartplaatsen in Nederland*.

schillen. Deze waren voornamelijk veroorzaakt door activiteiten van de toenmalige bewoners; te denken valt aan oude karresporen en sporen van delfstofwinning (zand en grind). Het rapport had echter het bezwaar dat het uitsluitend voor vaklieden bestemd was; voor het brede publiek was het veel te taai. Zeiler bewerkte het tot een populair-wetenschappelijk boekje: voor een breed publiek toegankelijk en rijk geïllustreerd. Het Goois Museum, waar het boekje nog steeds te koop is, weidde vervolgens een gelijknamige tentoonstelling aan het onderwerp.

Op deze avond schetste Frits Zeiler nog eens de boeiende ontstaansgeschiedenis van het Gooise landschap. Was het hier in de vroege middeleeuwen nog volledig bos, door verdroging (dalende grondwaterspiegel) en houtwinning raakte het Gooi in de late middeleeuwen volledig kaal. Pas na 1850 werd er in het Gooi weer volop bos aangeplant. Ook de dorpen en steden groeiden enorm en nu is het open Gooise landschap dat wij nog kennen van oude tekeningen en schilderijen volledig verdwenen. De oude ondergrond is echter niet verstoven, zoals dat b.v. op de Veluwe wel gebeurde. De oudere bewoningssporen zitten dus nog

steeds in de ondergrond; iets waar we voorzichtig mee om moeten springen (zoals bij het diep afplaggen van de heide).

Kwam de grote lijn goed uit de verf, in de details maakte Frits echter soms vergissingen die een plaatselijke historicus niet snel zou maken. Zo beweerde hij met enig aplomb dat Hilversum slechts een klein dorpje was dat met de komst van de spoorlijn enig belang kreeg. Hiervoor werd hij dan ook door Jan Lamme op de vingers getikt; in de vakliteratuur van de laatste tien jaar is aangetoond dat zulks volstrekt niet het geval was. En het ligt niet langer voor de hand te denken, zoals Frits deed, dat de Gooise schapen er wel voor de Naardense lakenindustrie zouden zijn geweest als je weet dat Naarden zijn wol uit Engeland en Westfalen haalde. Nee, die schapen waren er primair voor de mest (broodnodig op de schrale zandgronden) en de wol was slechts een bijproduct, bedoeld voor plaatselijk gebruik. Evengoed was het een nuttige avond waarvan ik zeker ben dat de aanwezigen veel zullen hebben opgestoken van de boeiende Gooise landschapsgeschiedenis.

EJP